

Právní status osob činných v ekonomice digitálních platforem

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se zabývá tématem právního statusu osob činných v ekonomice digitálních platforem. Tyto osoby, v diplomové práci označovány jako poskytovatelé služeb, totiž v určitých případech stojí na pomezí mezi statutem podnikatele a statutem zaměstnance. Jednou z příčin této nejasnosti jsou praktiky některých poskytovatelů digitálních platforem uplatňované vůči poskytovatelům služeb, které běžně spíše než obchodní partner využívá zaměstnavatel vůči svým zaměstnancům. Kromě kontrolních mechanismů či systému hodnocení se může jednat též o stanovení ceny a způsobu poskytnutí služby.

Hlavní těžiště diplomové práce představuje analýza právního statusu poskytovatelů služeb, který vyplývá z právních vztahů uzavíraných na digitálních platformách. S ohledem na nedostupnost smluv tvořících základ těchto právních vztahů, jsou k analýze využívány především obchodní podmínky vybraných poskytovatelů digitálních platforem. Na takto vymezené právní vztahy je aplikována stávající pracovněprávní úprava a je zhodnoceno, zda činnost poskytovatelů služeb naplňuje znaky závislé práce. Následně jsou pro účely tohoto posouzení a z důvodu možné inspirace analyzována též vybraná zahraniční soudní a tribunální rozhodnutí týkající se určení právního statusu poskytovatelů služeb. Diplomová práce se zabývá rovněž ochranou poskytovatele služeb v postavení podnikatele, a to jak z pohledu stávající občanskoprávní úpravy, tak z pohledu nového, avšak dosud neúčinného, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 vztahujícího se výlučně na poskytovatele online zprostředkovatelských služeb.

Přínos diplomové práce spočívá i ve zhodnocení současného právního rámce aplikovaného na postavení poskytovatelů služeb a v návrzích dílčích úprav *de lege ferenda* zohledňujících zejména specifika tohoto postavení v ekonomice digitálních platforem. Kromě návrhu dílčí úpravy práce mimo pracoviště zaměstnavatele, je navržena též úprava stávající definice závislé práce, a to v několika variantách. Po vzoru francouzské a německé právní úpravy je představen též návrh na vytvoření zvláštní kategorie podnikatelů ekonomicky závislých na platformě, kterým by mohla být přiznána některá dosud ryze zaměstnanecká práva.